

Statsbudsjettet 2012

Endringer i merverdiavgiftsloven

Stortingets vedtak om merverdiavgift

Med virkning fra 1. januar 2012 gjeninnføres fritaket for merverdiavgift på garantireparasjoner som utføres for utenlandske oppdragsgivere.

Omsetningsoppgaven skal leveres elektronisk med virkning for avgiftsoppgjør hvor terminen utløper etter 1. januar 2012. Det kan søkes skattekontoret om samtykke til å levere papiroppgave.

Merverdiavgiftssatsen for næringsmidler øker til 15 pst. fra 1. januar 2012. Det er ellers ingen endringer i satsene.

- 1 Statsbudsjettet 2012**
- 2 Garantireparasjoner for utenlandsk oppdragsgiver**
 - 2.1 Innledning
 - 2.2 Behovet for lovendringen
 - 2.3 Nærmere om merverdiavgiftsfritaket
 - 2.4 Ikrafttredelse
 - 2.5 Forlenget frist for refusjonssøknader
- 3 Pliktig elektronisk levering av omsetningsoppgave for merverdiavgift**
 - 3.1 Innledning
 - 3.2 Behovet for lovendringen
 - 3.3 Nærmere om lovendringen
 - 3.4 Ikrafttredelse
- 4 Stortingets vedtak om merverdiavgift**

1 Statsbudsjettet 2012

I statsbudsjettet som ble lagt frem 6. oktober 2011 foreslo regjeringen Stoltenberg II enkelte endringer i merverdiavgiftsloven samt at merverdiavgiftsatsen for næringsmidler skulle økes til 15 pst.

Lovendringene og Stortingets vedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2012 følger som vedlegg til denne meldingen.

Det vises til Stortingets vedtak 24. november 2011 og lov 9. desember 2011 nr. 53, jf. Prop. 1 LS (2011-2012), Innst. 3 S (2011-2012) og Innst. 4 L (2011-2012).

I proposisjonen omtales også Finansdepartementets arbeid med avviklingen av veifritaket, avgrensningen av avgiftsplikten ved utleie av fritidseiendom og aktivitetsskatt for finansiell sektor.

2 Garantireparasjoner for utenlandsk oppdragsgiver

2.1 Innledning

Det tidligere avgiftsfritaket for garantireparasjoner for utenlandsk oppdragsgiver i forskrift nr. 53, jf. merverdiavgiftsloven 1969 § 16 første ledd nr. 12, ble opphevet 1. januar 2010 ved ikrafttreddelsen av merverdiavgiftsloven 2009. Det ble i Ot.prp. nr. 76 (2008-2009) uttalt at en oppheving av forskriften ville innebære at den næringsdrivende i utlandet måtte søke refusjon av inngående merverdiavgift med hjemmel i lovforslagets § 10-1. Det ble påpekt at dette ville innebære en likviditetsbelastning for den utenlandske næringsdrivende.

2.2 Behovet for lovendringen

I Prop. 1 LS (2011-2012) uttaler Finansdepartementet at opphevingen av fritaket også har medført noe administrativt arbeid for de utenlandske oppdragsgiverne, samtidig som refusjonssøknadene har medført noe ekstra arbeid for skatteetaten. Departementet viser også til regelverket i EU der utgangspunktet er at ved omsetning mellom næringsdrivende skal tjenesten belastes merverdiavgift i det land mottakeren av tjenesten har etablert sin virksomhet, jf. EUs direktiv 2006/112/EF artikkel 44. Dette innebærer at næringsdrivende oppdragsgivere utenfor EU ikke vil bli belastet med merverdiavgift i reparatørens hjemland og at næringsdrivende oppdragsgivere i EU – som får utført garantireparasjoner i Norge – vil bli belastet med merverdiavgift både etter direktivet og etter intern rett.

2.3 Nærmere om merverdiavgiftsfritaket

Fritaket gjelder for garantireparasjoner som utføres for utenlandsk oppdragsgiver på vare eller anlegg som denne har levert til kjøper i Norge.

Etter tidligere praksis ble det gitt merverdiavgiftsfritak på hele garantireparasjonen, dvs. både vare- og tjenestedelen. Departementet mener at dette er den naturlige tolkningen av tidligere forskrift nr. 53 § 2 og at dette må være utgangspunktet for lovforslaget. Det er ikke presisert i loven, men følger etter departementets mening av en naturlig språkforståelse.

Etter tidligere forskrift nr. 53 var det et vilkår for fritaket at garantireparasjonen helt ut ble dekket av den utenlandske oppdragsgiveren. Departementet mener at et slikt krav ikke bør inntas i den nye bestemmelsen. Selv om for eksempel en bilimportør skulle dekke en del av omkostningene, er ikke dette et hinder for at den delen som dekkes av utenlandsk oppdragsgiver omfattes av merverdiavgiftsfritaket.

Det vises til endring av merverdiavgiftsloven § 6-34.

2.4 Ikrafttredelse

Merverdiavgiftsfritaket trer i kraft 1. januar 2012.

2.5 Forlenget frist for refusjonssøknader

Forslaget om å gjeninnføre fritaket for garantireparasjoner var på høring, jf. høringsbrev 9. juni 2011. Noen høringsinstanser uttalte at fritaket burde gis tilbakevirkende kraft, med ikrafttredelsesdato 1. januar 2010. Departementet sluttet seg ikke til dette og anførte under henvisning til Ot.prp. 76 (2008-2009) at gjeldende rett har vært klar på dette punktet.

Flere aktører har etter 1. januar 2010 ikke avgiftsberegnet garantireparasjoner. Foreldelsesbestemmelsen i merverdiavgiftsforskriften § 10-1-2 første ledd innebærer at alle refusjonssøknader etter 1. juli for året 2010 er foreldet. Departementet uttaler i den forbindelse at man vil vurdere behovet for i forskrift å gi en forlenget foreldelsesfrist. Skattedirektoratet har 19. desember 2011 foretatt en endring av merverdiavgiftsforskriften § 10-1-2 første ledd slik at fristen for søknad om refusjon av merverdiavgift påløpt på garantireparasjoner i 2010 er 1. april 2012. Forskriftsendringen som trer i kraft 1. januar 2012 følger som vedlegg til denne meldingen.

3 Pliktig elektronisk levering av omsetningsoppgave for merverdiavgift

3.1 Innledning

I 2000 gjennomførte Skattedirektoratet en prøvedrift med tilbud om elektronisk levering av omsetningsoppgave over Internett for avgiftssubjekter i Akershus. Siden den gang har det vært en stigende anvendelse av ordningen og for 2. termin 2011 var andelen av elektronisk leverte terminoppgaver 92,3 pst. For årsoppgaver (primærnæringen) og årsterminoppgaver (omsetning under 1 million kroner) var andelen i 2010 noe i overkant av 87 pst. Det har også vært en positiv utvikling i andelen elektronisk leverte omsetningsoppgaver for tjenesteimport. Fra 2005 til 2010 har andelen økt fra 46,5 pst. til 72,1 pst.

3.2 Behovet for lovendringen

I Prop. 1 LS (2011-2012) viser departementet til at det, som ledd i satsingsarbeidet på forenklinger, i de senere årene har vært en generell omlegging til elektronisk rapportering til det offentlige. Departementet peker også på at elektronisk oppgavelevering forenkler kommunikasjonen mellom de næringsdrivende og det offentlige, er mindre ressurskrevende, gir forbedret datakvalitet og øker de administrative og økonomiske gevinster.

3.3 Nærmere om lovendringen

Hovedregelen nå er at omsetningsoppgaven for merverdiavgift skal leveres elektronisk, jf. merverdiavgiftsloven § 15-7 tredje ledd første punktum.

Fordi noen avgiftssubjekter kan ha problemer med å levere omsetningsoppgaven elektronisk, er det innført en adgang til å søke skattekontoret om samtykke til å levere oppgaven på papir, jf. merverdiavgiftsloven § 15-7 tredje ledd tredje punktum. Departementet mener det bør legges opp til en liberal praksis for innvilgelse av søknader om å levere omsetningsoppgaver på papir.

Fritaket for plikten til å levere elektronisk skal gis for en tidsbegrenset periode på to år og fristen for å søke skal være tre måneder før oppgavefristen for første oppgavetermin som fritaket skal gjelde for. Oppgavefristen for 1. termin 2012 (januar og februar) er 10. april 2012. Avgiftssubjekter som fortsatt ønsker å levere terminoppgaver på papir, må derfor søke om fritak fra plikten til å levere oppgave elektronisk senest 10. januar 2012, se avsnitt 3.4 nedenfor.

Merverdiavgiftsloven § 15-8 annet ledd tredje punktum om når en oppgave som leveres på papir anses kommet frem, er opphevet. Departementet foreslår at nødvendige bestemmelser knyttet til papiroppgave, herunder søknadsfrist, vilkår for samtykke og fritaksperiode tas inn i merverdiavgiftsforskriften, jf. forskriftsfullmakten i merverdiavgiftsloven § 15-7 fjerde ledd annet punktum.

Dersom et avgiftssubjekt leverer omsetningsoppgave på papir uten samtykke, kan utgående merverdiavgift for vedkommende termin forhøyes, jf. merverdiavgiftsloven § 21 -2 annet ledd.

3.4 Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 1. januar 2012 med virkning for avgiftsoppgjør hvor terminen utløper etter ikrafttredelsen.

4 Stortingets vedtak om merverdiavgift

Stortinget har 24. november 2011 med hjemmel i Grunnloven § 75 bokstav a og merverdiavgiftsloven truffet vedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2012. Merverdiavgiftssatsen for næringsmidler er økt fra 14 til 15 pst. Ellers er satsene uendret.

Endringer i merverdiavgiftsloven

§ 6-34 lyder:

§ 6-34 Garantireparasjoner

Omsetning av garantireparasjoner for næringsdrivende hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet er fritatt for merverdiavgift. Fritaket gjelder reparasjon av vare eller anlegg den næringsdrivende har levert til kjøper i merverdiavgiftsområdet. Det er et vilkår at næringsdrivende hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

Tidligere § 6-34 er blitt ny § 6-35. Deloverskriften «IV Forskriftsfullmakt» foran tidligere § 6-34 flyttes foran § 6-35.

§ 15-7 tredje og fjerde ledd lyder:

(3) Omsetningsoppgaven skal leveres *elektronisk* og sendes den mottakssentral Skattedirektoratet bestemmer. Oppgaver som er forhåndsutfylt med opplysninger om avgiftssubjektet, kan gjøres tilgjengelig for avgiftssubjektet ved elektronisk *kommunikasjon*. *Skattekontoret kan etter søknad samtykke til at omsetningsoppgaven leveres på papir.*

(4) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om elektronisk levering av omsetningsoppgave. Departementet kan også gi regler om vilkårene for samtykke til levering av omsetningsoppgave på papir, og nærmere regler om slik levering.*

§ 15-8 annet ledd tredje punktum er opphevet.

§ 21-2 annet ledd lyder:

(2) *Når omsetningsoppgaven er levert på papir i strid med § 15-7 tredje ledd, kan avgiftsmyndighetene forhøye utgående avgift etter tilsvarende beregningsregler som i første ledd. Slik forhøyelse kan gis uavhengig av forhøyelse etter første ledd.*

§ 21-2 tidligere annet ledd er blitt tredje ledd.

Endringer i merverdiavgiftsforskriften

§ 10-1-2 første ledd nytt femte punktum lyder:

Fristen etter første punktum er 1. april 2012 for søknader om refusjon av inngående merverdiavgift på garantireparasjoner utført i 2010 for utenlandsk oppdragsgiver på vare eller anlegg som denne har levert til kjøper i merverdiavgiftsområdet.

Stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2012

§ 1 *Saklig virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven*

Fra 1. januar 2012 svares merverdiavgift etter satsene i dette vedtaket og i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

§ 2 *Alminnelig sats*

Merverdiavgift svares med 25 pst. av avgiftspliktig omsetning, uttak og innførsel når ikke redusert sats skal anvendes etter bestemmelsene nedenfor.

§ 3 *Redusert sats med 15 pst.*

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

§ 4 Redusert sats med 8 pst.

Merverdiavgift svares med 8 pst. av omsetning og uttak av tjenester som gjelder:

- a) persontransport mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-3,
- b) transport av kjøretøy på ferge som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-4,
- c) utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5,
- d) rett til å overvære kinoforestillinger som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-6,
- e) kringkastingstjenester som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-7,
- f) adgang til utstillinger i museer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9,
- g) adgang til fornøylesparker mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-10,
- h) rett til å overvære idrettsarrangementer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-11.

§ 5 Redusert sats med 11,11 pst.

Merverdiavgift svares med 11,11 pst. av omsetning mv. av råfisk som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-8.